

ACC. N:R. 5506

Landskap: Blekinge
 Härad: Bräkne
 Socken: Asarum
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Aug. Holmberg
 Adress: Soängata
 Berättat av: _____
 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sid 1

Piskning med ris. (Från a Ulmas bort
frågelistan nr. 9)

Till fram på 1880-talet var det rätt allmänt att den som först vaknade Långfredagsmorgon skulle med ett ris slå de övriga av husets folk. Kärlekigen med en viss urskilning. Det dog således ej för drängen eller piggen att slå på husbondfolket. Knappast på husbondens barn om de voro vuxna. Ej heller att barn slops på föräldrarna. En viss respekt borde visas. I äldre tid lär det gått mera jmnstruket till efter vad de gamle berättade. Men långt ifrån att risningen var allmänt bruk. Forekom endast där många tjenare eller många halfvuxna barn funnos. Det var en plågsed som på samma gång det beredde småungdomen nöje hade lätt för att alstra missnöje och osämja. Till ris eller "slyå" som riset kallades, hade man en dräktig björkgren.

Skriv endast på denna sida!

2 sid.

Var och en av deltagarna försökte att osett av de övriga smussla en såsän med sig i bården för att ha till hands då man vaknade.

När ungdomen träffades uppå dagen var den ständige frågan:

"Kom du åt att ge ris, eller du sjölo fick smaka slyan?"

Man visste att detta hette fastlagspris, men sade aldrig så, utan

"Få fisk på sängen Långfredag" så uttryckte man sig!

Plågsoden har helt försvunnit. På de sista 40 åren har det väl ingenstans varit fisk på Långfredag.

De som nu växer upp har ej en aning om att något sådant förekommit som ris i rompan förr man vaknar om Långfredagsmorgon. De gamle tolkade plågsoden så: Att det skulle vara en påminnelse om det lidande Kristus fick genomgå Långfredagen.

Lärskilda ceremonier, före, efter fiskeringen. Med risel sjölo eller angående djuren har ej här brukats. Smått av risel var allt, och vaknade alla på en gång blev det inte ens

till att nektja risel. För den som väpnat sig med ris var det en skymf, att ej komma åt att bruka det.